

**CYHOEDDI CYLLID YCHWANEGOL I'R EISTEDDFOD GENEDLAETHOL AC
EISTEDDFOD YR URDD**

Dyddiad ac amser	<p>Dydd Mercher 13 Mawrth 2024</p> <p>Cyfweliadau 8:35-8:55</p>
Cyfwelydd a sefydliad	<p>Fideo cyfryngau cymdeithasol gyda Redacted – Section 40</p> <p>Radio Cymru – cyfweliad byw gyda Redacted – Section 40 am 8:35 (DIM EFO CHI)</p> <p>Redacted – Section 40, ITV Wales – cyfweliad pre-record 8:50</p> <p>Newyddion S4C – cyfweliad efo Redacted – Section 40 10am (DIM EFO CHI).</p>
Lleoliad	Lido Pontypridd, Parc Coffa Ynysangharad, Pontypridd
Swyddog y Wasg	Redacted – Section 40
Crynodeb	<p>Mae'r briff hwn yn cynnwys negeseuon allweddol a llinellau amddiffynnol am y cyhoeddiad.</p> <p>Mae swyddfa'r wasg wedi egluro mai dim ond am y pynciau hyn gallwch siarad bore fory ac nid am arweinyddiaeth, ymchwiliad Covid ayyb. Doedd Radio Cymru ddim yn meddwl y gallan nhw osgoi eich holi am hynny, felly am gyfweld â Betsan Moses yn unig.</p>

	<p>Mae pynciau poeth perthnasol wedi eu cynnwys ar ddiwedd y briff am faterion lleol a materion eraill perthnasol i'ch portffolio beth bynnag.</p> <p>Mae pwyntiau siarad ar gyfer fideo cyfryngau cymdeithasol fel atodiad i'r briff hwn ar y diwedd. Ni fydd autocue ar gael.</p>
Negeseuon allweddol	<ul style="list-style-type: none"> • Heddiw rwy'n cyhoeddi cyllid ychwanegol o hanner miliwn o bunnoedd i'r Eisteddfod Genedlaethol ac Eisteddfod yr Urdd, er mwyn croesawu mwy o deuluoedd incwm is i'r Eisteddfodau eleni. • Rydyn ni'n darparu £350,000 i'r Eisteddfod Genedlaethol a £150,000 i'r Urdd fel cyllid un-tro er mwyn galluogi unigolion a theuluoedd o gartrefi incwm is i fynychu'n gwyliau cenedlaethol yn Rhondda Cynon Taf a Maldwyn. • Mae hyn yn golygu y bydd tocynnau mynediad am ddim a thalebau bwyd ar gael i hyd at 18,400 o drigolion lleol cymwys i fynychu'r Eisteddfod Genedlaethol ym Mhontypridd ym mis Awst. • Mae'r eisteddfodau yn uchafbwynt diwylliannol y calendr Cymreig, ac yn gyfle gwych i bobl weld, clywed a siarad Cymraeg. • Mae'r Gymraeg yn perthyn i ni i gyd, ac rwy am sicrhau fod pawb yn cael y cyfle i fynychu a mwynhau ein heisteddfodau.

Cwestiynau posibl a llinellau amddiffynnol

Tocynnau mynediad

- **Roedd yr Eisteddfod am ddim i bawb ym Mae Caerdydd 2018. Pam nad ydych chi'n ariannu cynllun mynediad am ddim i bawb eleni ag ystyried fod Parc Ynysangharad hefyd yn dir cyhoeddus?**

Mae agenda llymder Llywodraeth y DU yn golygu bod pwysau sylweddol ar bob cyllideb. Felly, rhaid gwneud penderfyniadau anodd.

Felly, heddiw rwy'n cyhoeddi cyllid i'r Eisteddfod gefnogi teuluoedd sydd wirioneddol ei angen.

- **Ydych chi'n cynnig cynllun mynediad am ddim i ffoaduriaid eleni?**

Bydd yr Eisteddfod yn cyhoeddi rhagor o wybodaeth maes o law a bydd y wybodaeth yma yn cynnwys manylion am yr holl deuluoedd a thrigolion sy'n gymwys

Rheol iaith

A ydych chi'n credu y dylai artistiaid gael canu yn ddwyieithog neu'n Saesneg yn yr Eisteddfod eleni?

- Nid fy lle i yw ymyrryd mewn sgwrs am 'a ddylai artistiaid gael perfformio ai beidio'.
- Mae Llywodraeth Cymru'n cydnabod pwysigrwydd creu gofodau Cymraeg, lle gallwn ni ddefnyddio'n Cymraeg yn hawdd. Gofodau sydd hefyd yn rhoi'r cyfle i groesawu siaradwyr newydd iddyn nhw.
- Mae'r Eisteddfod yn fwy na gŵyl, mae'n benllanw blynyddoedd o waith cymunedol. Mae gan yr Eisteddfod rôl holl bwysig yn gwireddu ein strategaeth Cymraeg 2050—mae'n ofod Cymraeg croesawgar, cyfeillgar a chynnes. Mae croeso i bawb ymuno â'r Gymraeg yma.
- Mae creu gofodau penodol i ieithoedd lleiafrifol fodoli yn agwedd bwysig ar gynllunio ieithyddol—mae cyfraniad yr Eisteddfod yn hyn o beth yn anhepgor.

Ydy'r Gymraeg wir “yn perthyn i ni i gyd” os mae rhai yn cael eu wahardd gan yr Eisteddfod?

- Mae'r Eisteddfod, fel ninnau, yn grediniol bod y Gymraeg yn perthyn i i ni i gyd.

- Dw i ddim yn ymwybodol o neb sydd wedi eu 'gwahardd' o'r Eisteddfod. Beth dw i'n ymwybodol ohonno y llynedd ydy sefyllfa lle roedd anghytuno ar bolisi, nid gwaharddiad o gwbl.

Os cewch eich gwithio:

- Fy mlaenoriaeth i yw sicrhau bod pawb yn teimlo bod ein gofodau Cymraeg, a'r Gymraeg, yn perthyn i ni i gyd.
- Mae'r Gymraeg yn perthyn i ni i gyd, mae'r Eisteddfod yn perthyn i ni i gyd.
- Rwy'n ymwybodol bod yr Eisteddfod wedi lansio Sgwrs i edrych ar sut bydd yn ymestyn i groesawu cynulleidfaoedd newydd, ac mae'r cynnig hwn sy'n cael ei gyhoeddi heddiw yn cyfrannu at yr amcan hwnnw.

Sut mae pobl yn gwneud cais am y tocynnau am ddim?

Bydd yr Eisteddfod yn cyhoeddi rhagor o fanylion am y tocynnau maes o law.

Rydych chi'n sôn hefyd am yr Urdd, ond dydyn nhw ddim yma gyda chi bore ma. Beth yw'r cynnig ar gyfer yr Urdd?

Ry'n ni'n rhoi £150,000 i'r Urdd. Roedd hyn yn seiliedig ar ein trafodaethau gyda'r mudiad.

Mae'r Urdd ar ei chanol hi gyda'u heisteddfodau Cylch a Rhanbarth ar hyn o bryd, a byddant yn cyhoeddi eu cynlluniau ar gyfer tocynnau mynediad wythnos nesaf, ar y 18fed o Fawrth.

Hot topics – Pontypridd visit

Covid inquiry

Why are you refusing to hold a Wales specific covid inquiry? Why are you avoiding scrutiny?

Our thoughts and sympathies are with everyone who lost loved ones during the pandemic.

Full scrutiny of the decisions made by Welsh Ministers and Welsh public services, together with their interconnected nature with those taken by other UK governments, can only be achieved by a comprehensive UK-wide inquiry.

The inquiry is underway. Welsh Ministers and government officials are giving detailed evidence to the UK Covid Inquiry in Cardiff.

During the inquiry, we have heard X, Y, Z – what is your response?

It is not right for me to comment on matters relating to the inquiry while the hearings are underway.

Ministers and government officials are giving detailed evidence. It is really important this evidence is heard fully, in the proper context of the inquiry, with the space for the level of scrutiny it deserves.

We are continuing to engage fully with the inquiry to ensure all actions and decisions are fully and properly scrutinised.

Did you delete or allow your texts and WhatsApp messages to disappear during the pandemic?

It is not right for me to comment on matters relating to the inquiry while the hearings are underway.

Ministers and government officials are giving detailed evidence. It is really important this evidence is heard fully, in the proper context of the inquiry, with the space for the level of scrutiny it deserves.

We are continuing to engage fully with the inquiry to ensure all actions and decisions are fully and properly scrutinised.

When pushed on WhatsApp use

Welsh Government has disclosed thousands of pieces of evidence to the inquiry, including WhatsApp messages. As our opening statement to the inquiry made clear - neither Ministers nor officials used WhatsApp (or any other form of informal communication) as a substitute for formal decision-making.

Cabinet, chaired by the FM, was the central decision-making body for Ministers to decide significant issues and to inform colleagues about important matters.

Education

School funding

The UK Government austerity agenda means there are significant pressures on all budgets.

Despite this, we have prioritised protecting core frontline public services, including schools, through protecting the indicative rise for the local government settlement. The 2024-25 final settlement will provide an additional 3.3% to local authorities, this is on top of the consolidated increase of 7.9% for the current year. We will continue to work with partners across the sector to ensure the best possible outcomes for our learners.

The amount of funding set aside for school budgets is for local authorities to determine, the Welsh Government does not fund schools directly. This is in line with the Welsh

Government's policy that local authorities are best placed to judge local needs and circumstances and to fund schools accordingly.

Background

Redacted – not in scope for relating to misinformation, public messaging strategy, or reputational risk

Local issues

Redacted – not in scope for relating to misinformation, public messaging strategy, or reputational risk